

รายงานสถานการณ์ ที่อยู่อาศัย

ธันวาคม 2566

กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย
ฝ่ายวิชาการและพัฒนานวัตกรรมเพื่อที่อยู่อาศัย

คำนำ

กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย ฝ่ายวิชาการและพัฒนานวัตกรรมเพื่อที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ มีภารกิจและหน้าที่ในการดำเนินงานศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ ด้านที่อยู่อาศัยบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งจัดให้มีข้อมูลสารสนเทศ และข้อมูลสถานการณ์ ด้านที่อยู่อาศัยของประเทศ ทั้งด้านนโยบาย อุปสงค์ อุปทาน เศรษฐกิจ และการเงิน-การคลัง เพื่อที่อยู่อาศัย โดยมีการจัดทำรายงานสถานการณ์ที่อยู่อาศัย (รายเดือน) สำหรับเผยแพร่ในศูนย์กลางองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย และเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลที่อยู่อาศัยแห่งชาติ

รายงานฉบับนี้ กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย ฝ่ายวิชาการและพัฒนานวัตกรรม เพื่อที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ ได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลและแหล่งข่าวต่าง ๆ เพื่อที่จะนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลภาพรวมสถานการณ์ที่อยู่อาศัยที่สะท้อนถึงภาวะตลาดที่อยู่อาศัยในระดับภาพรวมของประเทศ ได้แก่ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านสถานการณ์ที่อยู่อาศัย และบทความที่เกี่ยวข้องกับด้านที่อยู่อาศัยต่าง ๆ ที่โดดเด่น ได้แก่ เหมืองแร่ได้ทะเลลึก สมรภูมิแห่งใหม่ศึกชิงทรัพยากรโลก และ ttb analytics คาดปี 2567 ไทยเที่ยวไทยจะสร้างเม็ดเงินมากกว่า 1 ล้านล้านบาท

ท้ายนี้ กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย ฝ่ายวิชาการและพัฒนานวัตกรรม เพื่อที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสถานการณ์ที่อยู่อาศัยประจำเดือนธันวาคม 2566 ฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลที่หน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางและระดับจังหวัด ภาคเอกชน นักวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนระดับนโยบายและประชาชน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย
ฝ่ายวิชาการและพัฒนานวัตกรรมเพื่อที่อยู่อาศัย
การเคหะแห่งชาติ
ธันวาคม 2566

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สถานการณ์เศรษฐกิจไทย	1
สถานการณ์อสังหาริมทรัพย์	3
บทความเด่นประจำเดือน	5
‘เหมืองแร่ใต้ทะเลลึก’ สมรภูมิแห่งใหม่ศึกชิงทรัพยากรโลก	
ttb analytics คาดปี 2567 ไทยเที่ยวไทยจะสร้างเม็ดเงินมากกว่า 1 ล้านล้านบาท	
บรรณานุกรม	12

สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 3/2566 โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 3/2566 ขยายตัวร้อยละ 1.5 ชะลอลงจากร้อยละ 1.8 ในไตรมาสที่ 2/2566

เศรษฐกิจไทยในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.5 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 2.6 ในปี 2565 อัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 1.4 และดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลร้อยละ 1.0 ของ GDP

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.7 - 3.7 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการกลับมาขยายตัวของการส่งออก การขยายตัวในเกณฑ์ดีของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน และการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยว ทั้งนี้ คาดว่าการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวร้อยละ 3.2 และร้อยละ 2.8 ตามลำดับ มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สหรัฐ (US Dollar) ขยายตัวร้อยละ 3.8 ส่วนอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 1.7 - 2.7 ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.5 ของ GDP

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค เดือนพฤศจิกายน 2566 ปรับลดมาอยู่ที่ระดับ 55.0 จาก 55.8 ในเดือนก่อนหน้า โดยเป็นการปรับลดครั้งแรกในรอบ 4 เดือน แต่ยังคงอยู่ในช่วงความเชื่อมั่นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 12 (นับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2565) สำหรับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในปัจจุบันปรับลดมาอยู่ที่ระดับ 46.3 จาก 47.0 และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในอนาคต (3 เดือนข้างหน้า) ปรับลดมาอยู่ที่ระดับ 60.9 จาก 61.6 สาเหตุการปรับลดมาจาก 1) เศรษฐกิจฟื้นตัวไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ 2) การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ส่งผลกระทบต่อประชาชนให้มีภาระหนี้สินมากขึ้น 3) สินค้าเกษตรบางรายการราคาลดลง อย่างไรก็ตาม ฤดูกาลท่องเที่ยวในช่วงปลายปีคาดว่าจะส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องปรับตัวดีขึ้น การส่งออกที่ขยายตัวต่อเนื่องและมาตรการช่วยเหลือด้านหนี้สินจะส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับตัวดีขึ้นในระยะต่อไป

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค จำแนกรายภาค			
	ตุลาคม 2566	พฤศจิกายน 2566	+ / -
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	55.9	57.4	▲
กลาง	55.3	55.7	▲
เหนือ	57.3	53.4	▼
ตะวันออกเฉียงเหนือ	56.3	57.0	▲
ใต้	53.1	51.8	▼

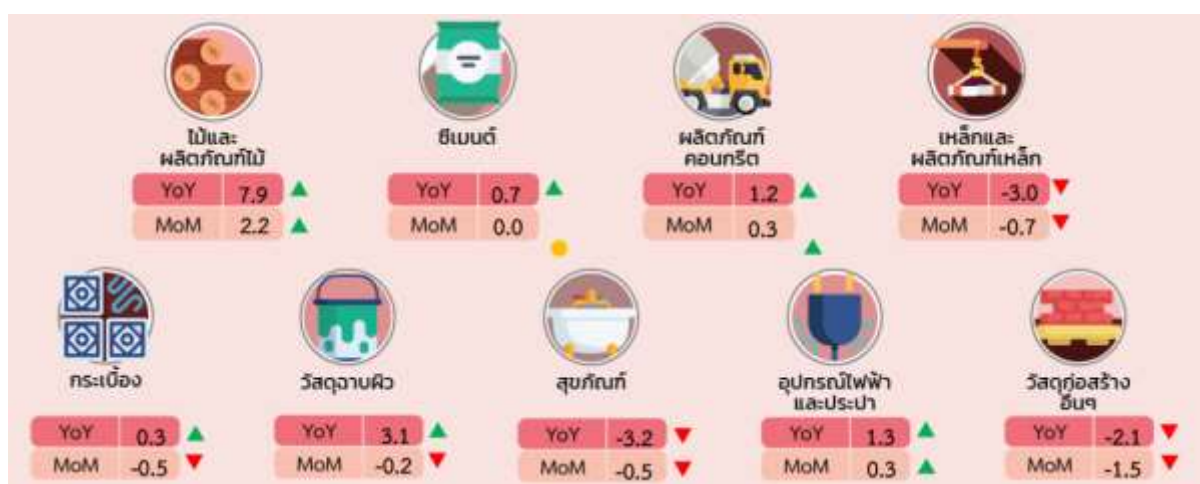
ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์

ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.)

ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เดือนพฤศจิกายน 2566 เท่ากับ 112.4 ลดลงร้อยละ 0.3 (YoY) สาเหตุหลักจากหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กลดลงร้อยละ 3.0 จากปัญหาวิกฤตอสังหาริมทรัพย์ของจีนทำให้มีอุปทานเหล็กส่วนเกินสูง และหมวดวัสดุก่อสร้างอื่น ๆ ลดลงร้อยละ 2.1 จากการลดลงของยางมะตอยที่ลดลงตามราคาปิโตรเลียมและการแข่งขันที่สูง ขณะที่ดัชนีราคาหมวดอื่น ๆ สูงขึ้นเกือบทุกหมวด เนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการก่อสร้างโครงการต่อเนื่องของภาครัฐ โครงการก่อสร้างพื้นฐานของรัฐวิสาหกิจ และโครงการอสังหาริมทรัพย์ของภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) ดัชนีราคาลดลงร้อยละ 0.3 ดัชนีราคาลดลงเกือบทุกหมวด โดยเฉพาะหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กลดลง ผลกระทบจากปัญหาวิกฤตอสังหาริมทรัพย์ของจีนทำให้มีปริมาณเหล็กส่วนเกินสูง ยังคงส่งผลกระทบต่อราคาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีหมวดกระเบื้อง หมวดวัสดุฉนวนผิว และหมวดสุขภัณฑ์ ที่ดัชนีราคาลดลงจากผู้ประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อระบายสินค้าในช่วงปลายปี ขณะที่หมวดผลิตภัณฑ์คอนกรีต และหมวดอุปกรณ์ไฟฟ้าและประปา ดัชนีราคาสูงขึ้นจากความต้องการใช้ในการก่อสร้างต่อเนื่องที่ยังไม่แล้วเสร็จในโครงการของทั้งภาครัฐและเอกชน

ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ: MoM หมายถึง เปรียบเทียบข้อมูลช่วงเดียวกันกับเดือนก่อนหน้า

YoY หมายถึง การเปรียบเทียบข้อมูลช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า

ด้านนโยบายการเงิน ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน ครั้งที่ 6/2566 วันที่ 29 พฤศจิกายน 2566 คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เห็นว่า เศรษฐกิจไทยในภาพรวมอยู่ในทิศทางฟื้นตัวต่อเนื่อง แม้ภาคการส่งออกและการผลิตที่เกี่ยวข้องชะลอตัว โดยในปี 2567 และ 2568 เศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัวอย่างสมดุลขึ้น จากอุปสงค์ในประเทศ การท่องเที่ยว และการฟื้นตัวของภาคการส่งออก ด้านอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้นในปี 2567 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและแรงกดดันด้านอุปทานจากปรากฏการณ์เอลนีโญ คณะกรรมการฯ ประเมินว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ระดับปัจจุบันเหมาะสมกับบริบทที่เศรษฐกิจกำลังทยอยฟื้นตัวกลับสู่ระดับศักยภาพเอื้อให้เงินเฟ้ออยู่ในกรอบเป้าหมายอย่างยั่งยืน เสริมสร้างเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินในระยะยาว และป้องกันการสะสมความไม่สมดุลทางการเงิน อีกทั้งช่วยรักษาขีดความสามารถของนโยบายการเงินในการรองรับความไม่แน่นอนในระยะข้างหน้า จึงเห็นควรให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ 2.50 ต่อปี

สถานการณ์อสังหาริมทรัพย์

ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ รายงานสถานการณ์อสังหาริมทรัพย์ ในภาพรวม 9 เดือนแรกของปี 2566 (มกราคม - กันยายน) เศรษฐกิจไทย มีการขยายตัวร้อยละ 1.9 ชะลอตัวจากร้อยละ 2.2 ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2566 ส่วนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในไตรมาส 3 ปี 2566 มีการลดลงทั้งในด้านของอุปสงค์และอุปทาน โดยอุปทานด้านใบอนุญาตจัดสรรที่ดินทั่วประเทศลดลงทั้งจำนวนโครงการและจำนวนหน่วยร้อยละ -16.9 และร้อยละ -16.4 ตามลำดับ โดยพื้นที่ที่มีใบอนุญาตจัดสรรที่ดินหดตัว ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออก และกรุงเทพฯ-ปริมณฑล ทั้งนี้มีเพียงพื้นที่ภาคกลางที่มีใบอนุญาตจัดสรรที่ดินขยายตัว แต่เป็นการขยายตัวจากจำนวนโครงการและหน่วยที่ได้รับอนุญาตน้อยมากในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า การปรับตัวลงเช่นนี้คาดว่าเป็นผลมาจากการที่ผู้ประกอบการมีการปรับตัวตามสภาพทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า และเกิดจากผู้ประกอบการรายย่อยพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ไม่เข้ารูปแบบการจัดสรรมากขึ้น และด้านพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างลดลงร้อยละ -3.3 หากพิจารณาลงรายพื้นที่ พบว่า ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ กรุงเทพฯ-ปริมณฑล มีพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยลดลง ในขณะที่ภาคใต้ และภาคตะวันออก มีพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ตามลำดับ

จำนวนโครงการและจำนวนหน่วยที่อยู่อาศัยที่ได้รับใบอนุญาตจัดสรรที่ดินทั่วประเทศ ในไตรมาส 3 ปี 2566

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ขณะที่อุปสงค์ด้านการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยชะลอตัวในเชิงจำนวนหน่วยลดลงร้อยละ -4.2 ในช่วงไตรมาส 3 ปี 2566 มีการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยทั่วประเทศ จำนวน 94,946 หน่วย มูลค่า 267,655 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -7.0 และร้อยละ -2.6 ตามลำดับ) ซึ่งเกิดจากปัจจัยลบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากมาตรการ LTV ภาวะหนี้ครัวเรือนที่ยังคงมีอัตราส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 90 ของ GDP ภาวะดอกเบี้ยขาขึ้นที่ปรับขึ้นมาแล้ว 5 ครั้ง (มกราคม - กันยายน 2566) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการซื้อที่อยู่อาศัยมีความสามารถในการซื้อที่อยู่อาศัยลดลง โดยเห็นได้ชัดจากจังหวัดหลักที่สำคัญ มีการขยายตัวลดลงทั้งจำนวนหน่วยและมูลค่า ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี ระยอง นครราชสีมา และสมุทรสาคร แต่มีข้อสังเกตว่า มูลค่าการโอนกรรมสิทธิ์ยังคงเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.6 เนื่องจากราคาที่อยู่อาศัยปรับตัวสูงขึ้น และในกลุ่มที่อยู่อาศัยราคาสูงเป็นกลุ่มที่ยังมีกำลังซื้อ ซึ่งสะท้อนในมูลค่าการโอนกรรมสิทธิ์ในกลุ่มระดับราคาที่สูงกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไป เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 ขณะที่กลุ่มที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางปรับตัวลดลงอย่างชัดเจน สะท้อนในมูลค่าการโอนกรรมสิทธิ์ในกลุ่มระดับราคาไม่เกิน 5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -3.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

จำนวนหน่วยและมูลค่าการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยทั่วประเทศ ไตรมาส 3 ปี 2566

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์

อย่างไรก็ตาม ในปี 2566 มีปัจจัยลบหลายด้าน ทั้ง (1) การยกเลิกการผ่อนคลายมาตรการ LTV ของ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่กระทบต่อคนที่ต้องการซื้อที่อยู่อาศัยเป็นบ้านสัญญาที่ 2 และ 3 (2) ภาวะหนี้ครัวเรือนที่ยังคงมีอัตราส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 90 ของ GDP (3) ภาวะดอกเบี้ยขาขึ้น ซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 2.50 (เพิ่มขึ้นจากปลายปี 2565 ที่มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.25) (4) การที่เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวช้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการซื้อที่อยู่อาศัยมีรายได้เพิ่มขึ้นน้อย ขณะที่ภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้น และความสามารถในการซื้อและการผ่อนชำระลดลง ดังนั้น ในปี 2566 จึงมีความเสี่ยงที่จะมีการชะลอตัวของตลาดที่อยู่อาศัยทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทานได้

บทความเด่นประจำเดือน

‘เหมืองแร่ใต้ทะเลลึก’ สมรภูมิแห่งใหม่ศึกชิงทรัพยากรโลก

ที่มา : <https://chinadialogueocean.net/en/conservation/6682-future-deep-seabed-mining/>

มนุษย์ไม่เคยละความพยายามที่จะเสาะแสวงหาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติแห่งใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคที่ไม่รู้จักจบสิ้น หลังจากเก็บเกี่ยวสิ่งที่หาได้จากบนพื้นโลกจนทุกอย่าง หดหาย เราก็เริ่มขุดลึกลงไปใต้ดิน และเมื่อวิหยาการก้าวหน้ายิ่งขึ้น เทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความพร้อม กว่าเดิม เราก็เริ่มหาทางดำดิ่งลงสู่ใต้ทะเลลึก เพื่อเสาะหาขุมทรัพย์แห่งใหม่ซึ่งจะมาแทนที่ขุมทรัพย์แห่งเดิม

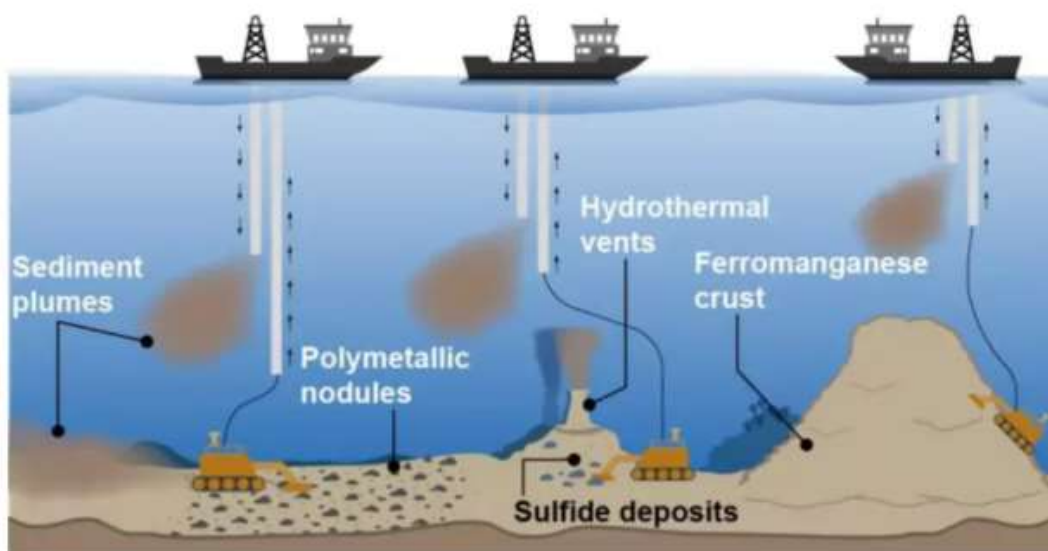
ลึกลงไปใต้ทะเลลึกมีแร่ธาตุสำคัญซึ่งทั้งมีมูลค่าและความต้องการสูง แร่ธาตุสำคัญเหล่านั้น ได้แก่ โคบอลต์ นิกเกิล สังกะสี และแมงกานีส ซึ่งจำเป็นต่อการผลิตสิ่งอำนวยความสะดวกที่เราใช้กันอยู่ใน ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะสิ่งที่ต้องใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ เช่น โทรศัพท์มือถือและรถยนต์ไฟฟ้า บนพื้นดิน แร่เหล่านี้ถูกขุดขึ้นมาใช้จนเหลือน้อยลงอย่างน่าตกใจ แต่ใต้ทะเลลึกยังมีแหล่งแร่สำคัญที่สามารถเก็บเกี่ยวมา ใช้ประโยชน์ได้กระจายตัวอยู่ทั่วไป โดยแหล่งแร่ใต้ทะเลลึกมีสามประเภทหลักด้วยกัน ได้แก่ ลานที่มี ก้อนพอลิเมทัลลิกเรียงราย บริเวณรอบช่องเปิดได้น้ำที่เรียกว่าปล่องความร้อนมหาสมุทรซึ่งมีแร่ธาตุสะสมอยู่ และเปลือกโลกด้านข้างสันเขากลางมหาสมุทรและภูเขาใต้ทะเลที่อุดมไปด้วยโคบอลต์ แหล่งแร่เหล่านี้ ส่วนใหญ่อยู่ในน่านน้ำสากล และอาจอยู่ห่างจากชายฝั่งหลายร้อยถึงหลายพันไมล์ อีกทั้งอยู่ลึกลงไปใต้พื้นน้ำ หลายไมล์ แต่ก็ยังไม่พ้นความพยายามของมนุษย์ที่จะนำขึ้นมาใช้ประโยชน์

ความไฝ่ฝันที่จะทำเหมืองใต้ทะเลลึกนั้นเริ่มมาตั้งแต่ช่วงกลางศตวรรษที่ 20 เมื่อมีการค้นพบทรัพยากรธรรมชาติมีค่ามากมายที่พื้นสมุทร เช่น เงิน ทองคำ แต่การนำทรัพยากรแร่จากพื้นมหาสมุทรที่ระดับความลึกมากกว่า 200 เมตรขึ้นมาใช้งานนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย จนกระทั่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าพอที่จะลงมือขุดแร่จากพื้นทะเลได้ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การทำเหมืองใต้ทะเลลึกเป็นอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างใหม่ โดยมีการออกใบอนุญาตสำรวจเชิงพาณิชย์ครั้งแรกในปี 2018 กระบวนการทำเหมืองใต้ทะเลลึกนั้นแบ่งออกเป็นสามประเภทตามรูปแบบของแหล่งแร่

1. การทำเหมืองก้อนพอลิเมทัลลิก (polymetallic nodule) ซึ่งเป็นก้อนแร่ขนาดเท่าหัวมันฝรั่งที่ประกอบด้วยแมงกานีส โคบอลต์ นิกเกิล และทองแดง อันเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตแบตเตอรี่ ก้อนพอลิเมทัลลิกพบได้ที่บริเวณใต้มหาสมุทร ณ ระดับความลึก 4-6 กม. และมีอยู่มากในบริเวณที่เรียกว่า เขตแคลเรียน-คลิปปертัน (Clarion-Clipperton หรือเรียกย่อๆ ว่า CCZ) ในมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือระหว่างฮาวายและเม็กซิโก

2. การทำเหมืองพอลิเมทัลลิกซัลไฟด์ เป็นการสกัดโครงสร้างคล้ายปล่องไฟที่ก่อตัวขึ้นรอบปล่องความร้อนมหาสมุทร โดยปล่องเหล่านี้เป็นแหล่งซัลไฟด์ขนาดใหญ่ อุดมไปด้วยสังกะสี ตะกั่ว โคบอลต์ แมงกานีส เงิน ทองแดง และทองคำ

3. การทำเหมืองเปลือกโลกที่อุดมด้วยโคบอลต์ เป็นการขุดแยกเปลือกโลกที่ก่อตัวบนภูเขาใต้ทะเล เปลือกเหล่านี้ประกอบไปด้วยโคบอลต์ แมงกานีส และนิกเกิล

Source: GAO analysis of peer reviewed journal articles. | GAO-22-105507

ภาพวาดแสดงวิธีการทำเหมืองใต้ทะเลลึกทั้งสามวิธี

ที่มา : <https://www.gao.gov/blog/deep-sea-mining-could-help-meet-demand-critical-minerals%2C-also-comes-serious-obstacles>

การทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึกเช่นเดียวกับธุรกิจอีกหลายชนิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม คือ มีทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและฝ่ายที่คัดค้าน บ้างมองเป็นการเปิดประตูบานใหม่ไปสู่ทรัพย์ บ้างก็มองเป็นการเปิดประตูสู่หายนะครั้งใหญ่ของสิ่งแวดล้อม ฝ่ายสนับสนุนบรรยายถึงความสำคัญและความจำเป็นของการทำเหมืองใต้ทะเลที่จะมีบทบาทอย่างยิ่งในการปฏิวัติพลังงานสีเขียว การให้พลังงานแก่รถยนต์ไฟฟ้าและโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานหมุนเวียน เนื่องจากใต้ทะเลลึก คือ แหล่งแร่ธาตุสำคัญซึ่งจำเป็นสำหรับเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียน เช่น ลิเทียม โคบอลต์ และนิกเกิล

การทำเหมืองใต้ทะเลลึกยังสามารถสร้างงานและโอกาสทางเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนา ช่วยลดการพึ่งพาการทำเหมืองบนดินซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ฝ่ายคัดค้านเตือนถึงความเสียหายชนิดที่ไม่อาจกอบกู้ให้ฟื้นคืนได้ต่อระบบนิเวศใต้ท้องทะเลลึก ซึ่งเปราะบางอย่างยิ่งและส่วนใหญ่ยังไม่มีสำรวจ ตะกอนที่เกิดจากการขุดสกัดและเก็บแร่จากจุดต้นระบบหายใจของเหล่าสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลได้ อีกทั้งปกคลุมแนวปะการังและทำลายห่วงโซ่อาหารที่ละเอียดอ่อน มลพิษทางเสียงและแสงจากเครื่องจักรทำเหมืองแร่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเล เช่น วาฬ และโลมา การปล่อยสารพิษจากเรือของเหมืองแร่บนผิวน้ำจะเป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลในบริเวณกว้าง สัตว์และพืชใต้น้ำหลายชนิดช่วยดูดซับและกักเก็บคาร์บอนไว้ใต้มหาสมุทร ทำให้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศช้าลง และสิ่งมีชีวิตบางสายพันธุ์มีชีวิตรอดได้แค่ใต้ทะเลลึกเท่านั้น การทำเหมืองจะทำลายถิ่นที่อยู่เพียงแห่งเดียวของมัน ซึ่งหมายถึงการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น สรุปง่าย ๆ ว่าผลลัพธ์ระยะยาวจากการรบกวนโลกใต้ทะเลลึกนั้นยังไม่มีใครสามารถคาดการณ์ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ของนานาประเทศ เนื่องจากแหล่งแร่ใต้น้ำส่วนใหญ่อยู่ในเขตน่านน้ำสากล การแย่งชิงเพื่อครอบงำผลประโยชน์จึงน่าจะดุเดือดเลือดพล่านไม่น้อยเลย

ปัจจุบันองค์กรพื้นสมุทรสากล (International Seabed Authority หรือ ISA) คือ หน่วยงานหลักที่ดูแลการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea หรือ UNCLOS) ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่กล่าวถึงสิทธิหน้าที่ของรัฐภาคีเกี่ยวกับทะเลไว้อย่างกว้างๆ โดย ISA ได้รับมอบหมายให้ดูแลการทำเหมืองใต้ทะเลลึกโดยยึดหลักการว่าทรัพยากรใต้ทะเลเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ และควรมีการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน เดิมที ISA มีกำหนดการออกใบอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึกในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา แต่ในที่สุด ISA ก็ตัดสินใจชะลอไว้ก่อน เนื่องจากกระบวนการสรุปกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ไม่คืบหน้าอย่างที่คิด เพราะเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับการรักษาสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ หลายฝ่าย ทั้งยังต้องพิจารณาเกี่ยวกับผู้ที่อาจได้รับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอีกด้วย ปัจจุบันมีหลายประเทศเรียกร้องให้ระงับการทำเหมืองใต้ทะเลลึกชั่วคราว โดย บราซิล แคนาดา คอสตาริกา ชิลี ฟินแลนด์ เยอรมนี โปรตุเกส สวิตเซอร์แลนด์ และวานูอาตู เป็นหนึ่งใน 21 ประเทศที่สนับสนุนการสั่งห้าม

ขณะที่จีน นอร์เวย์ นาอูรู เม็กซิโก และสหราชอาณาจักร สนับสนุนให้รีบอกไกโบอนุญาตทำเหมืองใต้ทะเลลึก ทั้งนี้ การประชุมสมัชชาครั้งต่อไปเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึกจะมีขึ้นในกลางปี 2024

ปัจจุบันการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึกยังอยู่ในขั้นตอนที่ผู้เชี่ยวชาญกำลังศึกษาเก็บข้อมูลของสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศก้นมหาสมุทร ความรู้ความเข้าใจจึงมีเพียงน้อยนิดหรือแทบจะเป็นศูนย์ ทำให้ยากต่อการคาดเดาถึงผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึกได้อย่างถ่องแท้ การถกเถียงเกี่ยวกับการทำเหมืองใต้ทะเลจึงไม่สามารถยุติได้ง่าย ๆ แต่อนาคตของการทำเหมืองใต้ทะเลก็น่าจะอยู่ที่การแสวงหาความสมดุลที่เหมาะสม แม้ว่าผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นนั้นดูงดงามจนไม่ควรจะปฏิเสธ แต่ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมก็ไม่ใช่ว่าจะละเลยได้เช่นกัน เพื่อก้าวไปข้างหน้าอย่างมีความรับผิดชอบ การกำหนดแนวทางอย่างระมัดระวังจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ก่อนที่จะดำดิ่งลงสู่ใต้ทะเล ควรคิดหามาตรการเพิ่มเติมเรื่องการใช้ทรัพยากรบนบกอย่างมีประสิทธิภาพและนำกลับมาใช้ซ้ำ รวมถึงวิจัยแนวทางปฏิบัติในการทำเหมืองบนบกอย่างยั่งยืนและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่สำหรับการสกัดแร่ธาตุอย่างจริงจัง หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเปิดประตูไปสู่ความลึกล้ำก็ควรมีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างถี่ถ้วน ตรวจสอบผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศและชุมชนต่าง ๆ บังคับใช้กฎระเบียบที่เข้มงวด ดูแลเรื่องผลประโยชน์ที่เท่าเทียมหาหนทางลดผลกระทบให้น้อยที่สุด และกำหนดมาตรการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญ ทุกประเทศควรร่วมมือร่วมใจกันเพื่อให้แน่ใจว่าการแสวงหาความก้าวหน้าจะไม่ต้องแลกกับระบบนิเวศที่เปราะบาง และความมหัสจรรย์ล้ำค่าที่ซ่อนอยู่ในใต้ทะเลลึกบนโลกของเราจะสามารถสืบทอดไปยังคนรุ่นต่อไปได้อย่างยั่งยืน

tbt analytics คาดปี 2567 ไทยเที่ยวไทยจะสร้างเม็ดเงินมากกว่า 1 ล้านล้านบาท

ที่มา : ThaiPublica

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี หรือ tbt analytics คาดปี 2567 การท่องเที่ยวในประเทศไทยเตรียมสร้างประวัติศาสตร์จำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศเป็นปีที่ 2 ติดต่อกันสร้างเม็ดเงินกว่า 1 ล้านล้านบาท ภายใต้ความกังวลจากโครงสร้างประชากรที่ลดลงและการดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ (Revisit Intention) และภาครัฐเร่งพัฒนาต่อยอดขับเคลื่อนจุดเด่นเชิงวัฒนธรรม ผนวกกับวัตถุประสงค์พิเศษ ก่อนการเที่ยวไทยจะกลายเป็น “เที่ยวเมืองไทย เคยไปมาแล้ว”

การท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจสำคัญที่สร้างเม็ดเงินทางเศรษฐกิจ และยังถือเป็นช่องทางสำคัญของการส่งผ่านเม็ดเงินจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่หนึ่งให้เกิดการหมุนเวียนในพื้นที่ต่าง ๆ หลายพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลที่ปกติการหมุนเวียนของเม็ดเงินทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ เป็นการเปิดโอกาสในการสร้างธุรกิจอันเป็นแหล่งงานตามแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นรากฐานการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยตามข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ซึ่งให้เห็นถึงช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในปี 2562 การท่องเที่ยวในประเทศสามารถสร้างเม็ดเงินหมุนเวียนทางเศรษฐกิจได้สูงกว่า 1.1 ล้านล้านบาท

อย่างไรก็ตาม จากการฟื้นตัวของโควิด-19 ทำให้การท่องเที่ยวในประเทศหยุดชะงักกะทันหันโดยรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศหดตัวลงเหลือเพียง 0.22 ล้านล้านบาท ในปี 2564 ก่อนที่ในปี 2566 สัญญาณการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวกลับมาชัดเจน ด้านจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศ คาดว่าจะขยับสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 254.4 ล้านคน แต่จากภาวะหนี้ครัวเรือนและต้นทุนค่าครองชีพที่อยู่ใน

ระดับสูงของภาคครัวเรือนส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการปรับเปลี่ยนการท่องเที่ยวเป็น “เน้นการท่องเที่ยวไปเข้าเย็นกลับ ในจังหวัดข้างเคียง ลดระยะเวลาพักผ่อนในจังหวัดต่างไกล หรือเที่ยวต่างภูมิภาคในจังหวัดที่ใกล้เพื่อลดคืนพักผ่อน” ทำให้รายจ่ายต่อทริปลดลงส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศมีการเติบโตไม่สอดคล้องกันราว 0.8 ล้านล้านบาท

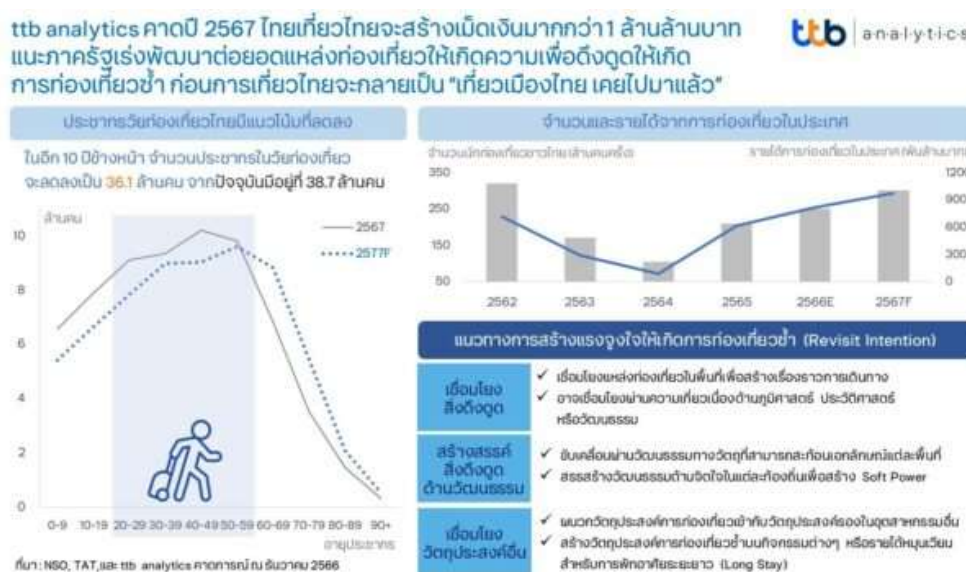
สำหรับปี 2567 ttb analytics ประเมินการท่องเที่ยวในประเทศไทยยังสามารถสร้างประวัติศาสตร์เป็นปีที่ 2 ติดต่อกันในมิติด้านจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะสูงถึง 292.1 ล้านคน ซึ่งแม้ยังอยู่ภายใต้บริบท “เที่ยวใกล้ ไปกลับ กระชับเส้นทาง” ส่งผลให้รายจ่ายต่อทริปลดลงแต่ด้วยการชดเชยของมิติจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศสามารถสร้างมูลค่าเกินกว่า 1 ล้านล้านบาท ได้อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในมิติเชิงลึก พบว่า ในปี 2567 นี้ อาจเป็นจุดสูงสุดจากโครงสร้างอายุของประชากรวัยท่องเที่ยว (25 ปี – 65 ปี) เข้าสู่ระยะแรกของการลดลงครั้งแรกในรอบกว่า 30 ปี ที่อาจส่งผลต่อข้อจำกัดเรื่องการเพิ่มขึ้นของจำนวนการท่องเที่ยวระยะถัดไป

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพื่อรับมือเนื่องจากโปรเจกต์ Unseen Thailand หรือเที่ยวเมืองรองที่ไทยกำลังดำเนินการอย่างเข้มข้นกำลังเผชิญข้อจำกัด เมื่อแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยเห็น กลายเป็นสิ่งที่เห็นแล้ว จะสามารถต่อยอดเป็นอยากเห็นอีกได้หรือไม่ (Revisit Intention) และในกรณีที่ภาครัฐหรือหน่วยงานในพื้นที่ไม่สามารถชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวเกิดการอยากกลับมาเที่ยวอีกครั้งได้ เกรงว่าแคมเปญ “เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้” ที่เคยส่งผ่านการเปิดประสบการณ์ท่องเที่ยวใหม่อาจกลายเป็น “เที่ยวเมืองไทย เคยไปมาแล้ว” ttb analytics จึงเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้สามารถมีการเติบโตที่ยั่งยืนเพื่อต่อยอดให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวอีกครั้ง ดังนี้

1) เชื่อมโยงสิ่งดึงดูดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพื่อต่อยอดและยกระดับสิ่งดึงดูดเดิมที่มีอยู่ เช่น สร้างการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงโดยอาศัยความเกี่ยวโยงเชิงภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือวัฒนธรรม เพื่อสร้างเรื่องราว (Journey) แห่งการเดินทางเพื่อเสริมความประทับใจ และสามารถบอกเล่าความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้มาให้เกิดความสนใจ (Storytelling) โดยพัฒนาต่อยอดเรื่องราวการเดินทางในบริบทถัดไปที่มีความคล้ายกัน หรืออาจเป็นอารมณ์ที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง

2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Attraction) เร่งพัฒนาจุดเด่นเชิงวัฒนธรรม (Cultural Attraction) เสริมเรื่องราวความน่าสนใจทั้งในส่วนของงานศิลป์ที่สะท้อนวิถีชีวิตที่มีความต่างกันไปในแต่ละสังคมสะท้อนผ่านวัฒนธรรมทางวัตถุ รวมถึงการขับเคลื่อนผ่านวัฒนธรรมทางจิตใจที่สะท้อนผ่านความเชื่อที่นักท่องเที่ยวสามารถไปสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล เสริมสร้างความมั่นใจ ที่ส่งผลดีต่อการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น บนพื้นฐานที่อธิบายได้ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ผู้คนส่วนมากมักหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและไม่ยอมเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ส่งผลต่อการเสียโอกาสที่จะเข้ามาในชีวิต แต่เมื่อได้ไปสักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ประดิษฐานตามสถานที่ต่าง ๆ ของแต่ละปัจเจก ย่อมส่งผลให้ผู้คนบางส่วนมีความเชื่อมั่นที่จะเลือกทางเลือกที่มีความเสี่ยงมากขึ้น เพื่อหาโอกาสให้ตนเองมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในอนาคต ซึ่งพลังที่ได้รับจากการส่งผ่านวัฒนธรรมด้านจิตใจ และความเชื่อสามารถส่งผ่านเป็น Soft Power ที่ทรงพลังจากการตอบโจทย์พื้นฐานของมนุษย์ทุกคนที่ต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่คาดหวัง

3) เชื่อมโยงวัตถุประสงค์อื่นให้ผนวกเข้ากับการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ซึ่งอาจเกิดข้อจำกัดในด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ดังนั้น การผนวกเข้ากับ ความสนใจพิเศษอื่น (Special Interest Tourism) เช่น ในภาพใหญ่ของประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) โดยในภาพย่อยรายพื้นที่ อาจใช้ความสนใจ ที่หลากหลายและใช้จุดเด่นที่ต่างกันในแต่ละพื้นที่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยหลายพื้นที่เริ่มได้ รับการยกระดับเป็นงานประจำปี หรือการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย หรือแม้แต่ในรูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็น การอาศัยพักแรมระยะยาวที่สามารถสร้างรายได้หมุนเวียนให้กับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ที่มา: ttb analytics

โดยสรุป สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทยปี 2567 คาดฟื้นตัวสมบูรณ์ทั้งในมิติของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมการท่องเที่ยวไทยขับเคลื่อนผ่านสิ่งดึงดูดที่มีอยู่เดิมตามธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ แต่มักไม่ต่อยอดพัฒนาให้มีแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับไปท่องเที่ยวซ้ำด้วยเหตุนี้ บนมิติของโครงสร้างประชากรนักท่องเที่ยวเริ่มมีจำนวนลดลงนับจากปี 2567 จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะสร้างตัวเลขสูงสุดได้ 2 ปีต่อเนื่องก็อาจเป็นจุดสูงสุดสุดท้ายและกลายเป็นเพียงหน้าประวัติศาสตร์เมื่อกระแสการท่องเที่ยวทุกอย่างไม่ได้รับการพัฒนาต่อยอดและความนิยมเริ่มจืดจางไปตามกาลเวลา

บรรณานุกรม

ttb analytics. (2566). *ttb analytics คาดปี 2567 ไทยเที่ยวไทยจะสร้างเม็ดเงินมากกว่า 1 ล้านล้านบาท.*

เข้าถึงได้จาก ThaiPublica: <https://thaipublica.org/2023/12/ttb-analytics88/>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). *ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน ครั้งที่ 6/2566.* เข้าถึงได้จาก

ธนาคารแห่งประเทศไทย: https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/our-roles/monetary-policy/mpc-publication/press-statement/PressMPC_2566_6_1.pdf

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า. (2566). *ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค เดือนพฤศจิกายน 2566.* เข้าถึง

ได้จาก สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า:

https://uploads.tpsso.go.th/6.3.1%20INFO%20CCI_Nov23%20V2.pdf

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า. (2566). *ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เดือนพฤศจิกายน 2566.* เข้าถึงได้

จาก สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า:

https://uploads.tpsso.go.th/6.2.2%20INFO%20CMI%20Nov_2023.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สามของปี 2566*

และแนวโน้มปี 2566 - 2567. เข้าถึงได้จาก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ:

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=14551&filename=QGDP_report

สุนิสสา กาญจนกุล. (2566). *'เหมืองแร่ใต้ทะเลลึก' สมรภูมิแห่งใหม่ศึกชิงทรัพยากรโลก.* เข้าถึงได้จาก

ThaiPublica: <https://thaipublica.org/2023/12/sunisa18-deep-sea-mining/>

